

Lab 9

[Obligatorisk] Kompression 1

Denna laboration behandlar datakompression av text, inklusive entropibegreppet och minneskällor. (Laborationen berör också skillnaden mellan 8 bitars utvidgad ASCII och UTF-8.)

9.1 Teckenkodsuppgifter

Nedanstående uppgifter behandlar ASCII, LATIN-1, och UTF-8.

1. Som bekant kan man göra om en text till en *byte*-array. Knappa in nedanstående i din interaktiva pythonterminal och tolka resultatet!

```
>>txt = "ABC abc"
>>b = bytearray(txt, "ASCII")
>>len( txt )
>>len( b )
>>b[0]
>>b[1]
>>b[2]
>>b[3]
>>b[4]
>>b[5]
>>b[6]
```

Vilka *byte*-värden motsvarar de 7 olika tecknen (ABCAbc och mellanslag)?

2. Inrymmer ASCII-koden svenska tecken? *Försök* att omvandla textsträngen ÅÄÖ till en ASCII-*byte*-array, och undersök om du får en felutskrift eller inte.

3. Eftersom ASCII är en 7-bitars kod har den endast plats för 128 olika tecken. Det finns flera utvidgningar av ASCII som använder alla 8 bitar i en *byte*, och som därmed har plats för 256 olika tecken. *LATIN-1* är ett exempel på en sådan utvidgning. Prova att koda *ÅÄÖ* till en *byte*-array med teckenkoden *LATIN-1*". Hur kodas *Å*, *Ä* och *Ö*?
4. UTF-8 är en annan slags utvidgning. UTF-8 är en variabel-längd-kod. Vissa tecken är en *byte*, men andra tecken kan vara två eller tre *byte* långa. Koda *ÅÄÖ* till en *byte*-array med "UTF-8". Hur kodas *Å*, *Ä* och *Ö*?

9.2 Kompressionsuppgifter

I pingpong ligger det en fil som heter *exempeltext.txt* (alt *exempeltextMac.txt*). Kopiera den till din egen labkatalog. Titta på filens innehåll, så att du ser vilket språk den är skriven på, etc. Skriv sedan ett pythonprogram som skall göra följande:

1. Läs och undersöka filen...
 - (a) Öppna filen och läs in dess innehåll till en variabel `txt`
 - (b) Konvertera texten till en *byte*-array med
`byteArr = bytearray(txt, "utf-8")`
 - (c) Hur många tecken innehåller texten? Och hur lång är *byte*-arrayen? Förklara eventuella skillnader! Att redo- visa!
2. Beräkna statistik och entropi...
 - (a) Skriv en funktion `makeHisto(byteArr)` som returnerar ett histogram (array av längd 256) som anger hur många gånger varje tal (0-255) förekommer i `byteArr`.
 - (b) Skriv en funktion `makeProb(histo)` som givet ett histogram returnerar en sannolikhetsfunktion. Sannolikhetsfunktionen är en array som är lika lång som `histo` och den innehåller ett normerat histogram som summerar till 1.
 - (c) Skriv en funktion `entropi(prob)` som returnerar sannolikhetsfunktionens entropi, $H = \sum_i P(i) \log \frac{1}{P(i)}$, där \log avser logaritmen i bas 2. . Det gäller att undvika division med 0, och det är därför viktigt att känna till att $p \log \frac{1}{p} \rightarrow 0$ då $p \rightarrow 0$.
 - (d) Ned till *hur många bit/byte* skulle man kunna komprimera *byte*-arrayen om den behandlades som en minnesfri källa och kodades optimalt? Att redo- visa!

9.2. KOMPRESSIONSUPPÖFNINGEN [OBLIGATORISK] KOMPRESSION 1

3. Kopierara texten och blanda kopian...

- (a) Importera pythonmodulen `random`.
- (b) Gör en kopia (`theCopy`) av `byteArr` och blanda den slumpmässigt med hjälp av `random.shuffle(theCopy)`. Kopian kommer nu att innehålla samma tal som originalarrayen, men i en slumpmässig ordning –som om den vore genererad av en minnessfri källa!
- (c) Verifiera att du inte av misstag också har råkat blanda `byteArr`!

4. Nedan skall vi zip-komprimera `theCopy`. Syftet är att undersöka hur mycket zip-algoritmen klarar av att komprimera denna *byte*-array. Enligt teorin skall det inte gå att komprimera minnesfritt data under entropigränsen...

- (a) Importera pythonmodulen `zlib`.
- (b) Anropet `kod = zlib.compress(theCopy)` komprimerar kopian och returnerar dess kod som en ny *byte*-array. Gör detta!
- (c) Tag reda på hur lång zip-koden blir *mätt i byte*. En *byte* är ju 8 bit, så hur lång blir koden *mätt i bit*? Hur många *källsymboler* (dvs *byte*) innehåller `theCopy`? Och ned till hur många bit/källsymbol har alltså zip-algoritmen lyckats komprimera den minnesfria kopian?
- (d) Upprepa ovanstående experiment på den oblandade arrayen `byteArr`. Ned till hur många bit/källsymbol kan zip-algoritmen komprimera denna array?
- (e) Du har nu tre olika mätetal på antal bit/källsymbol. Dels (A) entropin. Dels (B) `zlib`-kodning av randomiserad källa. Dels (C) `zlib`-kodning av originalkälla. I vilket av de tre fallen fick vi...
 - i. lägst antal bit/källsymbol
 - ii. och i vilket fall fick vi högst antal bit/källsymbol
 - iii. förklara detta!

Att
redo-
visa!

Att
redo-
visa!

5. Zippa repeterad text...

- (a) Lägg en godtycklig liten text i en variabel, och lägg samma text fast repeterad 10 gånger i en annan variabel, `t.ex`

```
t1 = """Hoppas att denna laboration aldrig tar slut
    för nu börjar ett mycket intressant experiment! """
t10 = 10*t1
```

(b) Testa! Till hur många <i>byte</i> zippas den första respektive den andra texten?	Att redo-
visa!
(c) Strängen <code>t10</code> innehåller tio gånger så många tecken som <code>t1</code> , men blir zip-koden för <code>t10</code> tio gånger så lång? Förklara varför/varför inte!	Att redo-
visa!

9.3 Redovisning

Ladda upp följande till pingpong

1. Källkoden (py-filen)
2. Ett pdf-dokument (eller en vanlig pingpongkommentar) som besvarar de frågor som är märkta med *att redovisa* i marginalen i detta pm.